

IV Zielonogórskie Forum Winiarskie

**"Prawne aspekty uprawy winorośli
i przetwórstwa winogron
z upraw własnych w Polsce"**

**Zielonogórskie Stowarzyszenie Winiarskie
17 lutego 2007**

Zrealizowano przy pomocy finansowej Miasta Zielona Góra

Zielona Góra, ul. Jedności 78, Zajazd Pocztowy

**“Wymogi fitosanitarne dotyczące uprawy winorośli
ze szczególnym uwzględnieniem wymagań
przy produkcji materiału rozmnożeniowego”**

Józef Michalak

**przedstawiciel zielonogórskiej delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i
Nasiennictwa w Gorzowie Wielkopolskim**

www.piorin.gov.pl

Wymogi założenia szkólek sadzonek winorośli:

1. Uzyskanie wpisu w rejestrze producentów, Ustawa z dnia 18 grudnia 2003r. "O ochronie roślin" Dz.U. nr 11. (www.piorin.gov.pl/cms/upload/ustawa_o_ochronie_roslin.pdf) zgodnie z artykułami:

Art.12 pkt.1 ust. 3

Podmioty prowadzące ich uprawę, wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie, sortowanie lub dokonujące ich wprowadzania lub przemieszczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora , zwanego dalej „rejestrem producentów”

Art.13 pkt.1

Decyzję w sprawie wpisu do rejestru przedsiębiorców na wniosek zainteresowanego podmiotu wydaje wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tego podmiotu

Art.14. 1. Podmioty wpisane do rejestru przedsiębiorców są obowiązane do:

- 1) podejmowania działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych;
- 2) prowadzenia obserwacji występowania organizmów szkodliwych w sposób i w terminach uzgodnionych z wojewódzkim inspektorem;
- 3) prowadzenia, w sposób uzgodniony z wojewódzkim inspektorem, ewidencji uprawianych, produkowanych, nabywanych, zbywanych, przechowywanych lub przemieszczanych roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, umożliwiającej stwierdzenie ich pochodzenia;
- 4) przechowywania, przez okres co najmniej roku, dokumentów dotyczących zbycia albo nabycia, przechowywania lub przemieszczania roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów oraz paszportów roślin;
- 5) sporządzania i aktualizowania planu rozmieszczenia poszczególnych upraw, miejsc produkcji lub miejsc składowania i przechowywania roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, w sposób uzgodniony z wojewódzkim inspektorem;
- 5a) zawiadamiania wojewódzkiego inspektora o zmianach danych podlegających wpisowi, zaistniałych po dniu wpisu podmiotu do rejestru przedsiębiorców;
- 6) spełnienia wymogów określonych w przepisach o nasiennictwie.

Art.15.1. Rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, które są wprowadzane lub przemieszczane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a są szczególnie podatne na porażenie przez organizmy kwarantannowe i stwarzają niebezpieczeństwo rozprzestrzeniania się tych organizmów, powinny być zaopatrzone w:

- 1) paszport roślin wydany przez:
 - a) wojewódzkiego inspektora, albo:
 - b) właściwy organ innego państwa członkowskiego, lub:
- 2) świadectwo fitosanitarne lub świadectwo fitosanitarne dla reeksportu wydane przez:
 - a) wojewódzkiego inspektora, albo:
 - b) właściwy organ innego państwa członkowskiego, albo:
 - c) właściwy organ państwa trzeciego, lub:
- 3) inne dokumenty, lub:
 - oznakowania przewidziane w przepisach Unii Europejskiej, lub umowach międzynarodowych, lub:
- 4) inne dokumenty, lub oznakowania przewidziane w przepisach państw trzecich, jeżeli są do nich wyprowadzane.

	Paszport roślin - EEC	
	Nr rejestracyjny podmiotu:	
	Gatunek:	
Ilość towaru:		
Nr paszportu:		
RP		ZP
Kraj pochodzenia:		

2. Lustracje letnie prowadzone przez służbę fitosanitarną - pod kątem występowania chorób i szkodników kwarantannowych:

- badanie organoleptyczne
- badanie laboratoryjne pobranych prób sadzonek

3. Wymogi jakościowe sadzonek winorośli:

- Minimalna średnica wierzchołka: 3,5 mm
- Długość – odległość od pierwszego punktu wyrastania korzeni do podstawy przyrostu nie powinna być mniejsza niż:
 - 30 cm dla ukorzenionych sadzonek przeznaczonych do szczepienia
 - 20 cm w przypadku innych ukorzenionych sadzonek
- Korzenie – każda roślina powinna posiadać co najmniej trzy dobrze uformowane i ułożone korzenie
- Długość łodygi wynosi co najmniej 20 cm
- Miejsce szczepienia – każda roślina powinna posiadać odpowiednie prawidłowe i solidne miejsce szczepienia
- Materiał rozmnożeniowy wykorzystany do produkcji sadzonek podkładowych do szczepienia, musi pochodzić z mateczników podkładek w których przeprowadzono inspekcję.
- Materiał rozmnożeniowy wykazujący wyraźne oznaki lub objawy przypisywane organizmom szkodliwym, w przypadku których nie istnieją skuteczne środki ochrony roślin powinien być eliminowany

Inne ustawy i rozporządzenia uprawniające PIORiN do kontroli:

Ustawa z dnia 22 stycznia 2004 r. "O wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina" (Dz.U. Nr 34)

Art.23

Do wyrobu win gronowych używa się wyłącznie winogron zebranych z krzewów odmian winorośli właściwej (*Vitis vinifera* L) lub krzyżówek winorośli właściwej z innymi gatunkami należącymi do rodzaju winorośli, dopuszczonych do obrotu na podstawie przepisów o nasiennictwie, z wyłączeniem odmian zabronionych do użytkowania na podstawie przepisów Unii Europejskiej w sprawie wspólnej organizacji rynku wina

Art.24

1. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zwana dalej „Inspekcją”, jest uprawniona do kontroli upraw winorośli, z których winogrona przeznaczone są do wyrobu wina gronowego.
2. Kontrola, o której mowa w ust.1, dotyczy zgodności odmian uprawianych winorośli z przepisami, o których mowa w art. 23

Art.25

1. W razie stwierdzenia prowadzenia uprawy odmian winorośli innych niż określone przepisami o których mowa w art. 23, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, właściwy ze względu na miejsce prowadzenia uprawy winorośli, wydaje decyzję w sprawie usunięcia z pow. uprawy tych odmian winorośli.
2. Podmiot, który otrzymał decyzję, o której mowa w ust.1, jest obowiązany do jej wykonania w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 stycznia 2005 r. "W sprawie odmian winorośli przeznaczonych do uprawy w celu pozyskania winogron do wyrobu win gronowych" (Dz.U. z 2005 r Nr 14 poz.121), Załącznik:

1. Odmiany winorośli przeznaczone do uprawy w celu pozyskania winogron do wyrobu win gronowych:
 - odmiany winorośli o owocach jasnych (39)
 - odmiany winorośli o owocach różowych lub czerwonych (5)
 - odmiany winorośli o owocach ciemnych (19)

Organizmy szkodliwe występujące na winorośli:

- Szara pleśń - *Botryotinia fuckeliana* (Botrytis cinerea)
- Mączniak rzekomy winorośli - *Plasmopara viticola*
- Mączniak prawdziwy winorośli – *Uncinula necator*
- Antraknoza - *Elsinoe ampelina*
- Antraknoza - *Pseudopeziza tracheiphila*
- Antraknoza - *Phomopsis viticola*
- Colletotrichum st. konidialne - *Glomerella cingulata*
- Fusarium oxysporum f.sp. herbemontis
- Szpeciel winoroślowiec
- Przędziorki - *Tetranychus telarius*, *Metatetranychus ulmi*

Organizmy kwarantannowe występujące na winorośli:

- Mątwiki - *Globodera pallida*, *Globodera rostochiensis*
- Rak ziemniaka - *Synchytrium endobioticum*
- Bakteryjna nekroza winorośli - *Xylophilus ampelinus*
- Mikoplazma żółknienia doree winorośli - *Grapevine flavescence dorée MLO*
- Filoksera winiec - *Daktulosphaira vitifoliae*

W/w organizmów dotyczy **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 marca 2004 r., w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych** (Dz. U. Nr 61, poz. 571 z późn. zm.) (www.piorin.gov.pl/index.php?pid=117)

Laboratorium Inspekcji w Zielonej Górze służy pomocą przy rozpoznawaniu chorób i szkodliwych organizmów.

Program ochrony winorośli

Czym zwalczamy choroby i szkodniki, przed kwitnieniem:

Zwalczane choroby i szkodniki	Środki chemiczne lub inne zabiegi	Dawkowanie stężenie	Termin zabiegów i uwagi
Przed kwitnieniem			
Mączniak rzekomy winorośli	Dithane M-45 80 WP	0,2 – 0,3 %	Opryskiwać bezpośrednio przed kwitnieniem Skuteczne są także Dithane NeoTec 75 WG, Manconex 80 WP, Penncozeb 455 SC, Penncozeb 80 WP, Vondozeb 75 WG. Wyższe stężenia stosować w okresie większego zagrożenia chorobowego
	Dithane 455 S.C.	0,3 – 0,4 %	
	Konkret 50 WP	0,3 – 0,4 %	
	Miedzian 50 WP/50 WG	0,25 %	
	Miedzian Extra 350 SC	0,25 %	
Mączniak prawdziwy winorośli	Siarkol Extra 80 WP	0,3 %	Opryski wykonywać po pojawieniu się objawów choroby. Dalsze zabiegi co 7 – 10 dni.
	Tiowol 800 SC	0,3 %	
	Tiotar 800 SC/ 80 WP	0,3 %	
	Ipotar 600 SC	0,3 %	
Mszyce	Pirimix 100 PC	0,1 %	W przypadku liczного pojawienia się szkodnika
	Pirimor 500 WG	0,05 %	

Czym zwalczamy choroby i szkodniki, po kwitnieniu:

Po kwitnieniu			
Mączniak rzekomy winorośli	Dithane M-45 80 WP	0,2 – 0,3 %	Opryskiwać bezpośrednio po kwitnieniu. Następny zabieg wykonać, gdy jagody osiągną wielkość grochu, dalsze zależnie od warunków atmosferycznych, przeciętnie co 2 tyg. Skuteczne są także Dithane NeoTec 75 WG, Manconex 80 WP, Penncozeb 455 SC, Penncozeb 80 WP, Vondozeb 75 WG.
	Dithane 455 S.C.	0,3 – 0,4 %	
	Konkret 50 WP	0,3 – 0,4 %	
	Miedzian 50 WP/50 WG	0,25 %	
	Miedzian Extra 350 SC	0,25 %	
Mączniak prawdziwy winorośli	Siarkol Extra 80 WP	0,3 %	Opryskiwać po zakończeniu kwitnienia. Dalsze zabiegi co 7 – 10 dni w zależności od nasilenia choroby
	Tiowol 800 SC	0,3 %	
	Tiotar 800 SC/ 80 WP	0,3 %	
	Ipotar 600 SC	0,3 %	
Mszyce	Pirimix 100 PC	0,1 %	W przypadku liczego pojawienia się szkodnika
	Pirimor 500 WG	0,05 %	

Czym zwalczamy chwasty:

Zwalczanie chwastów			
Na plantacjach młodych do 4 lat	Azotop 50 WP	2 – 3 kg	Stosować wczesną wiosną i po pierwszym zabiegu pielęgnacyjnym. Dawki tym wyższe im silniejszy zachwaszczenie, cięższa i bardziej zasobna w próchnicę gleba .
	Devrinol 450 SC	3 – 4 l	
	Sanazine 80 WP	1,25 – 1,8 kg	
Na plantacjach starszych	Azotop 50 WP	2 – 3 kg	Stosować wczesną wiosną lub jesienią po zbiorze owoców na glebę wolną od chwastów.
	Devrinol 450 SC	4 – 6 l	
	Casoron 6,75 GR	6 – 8 g/m ²	

Przepisy dotyczące środków ochrony roślin zawarte w Ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. "O ochronie roślin":

Art.37 ust. 1

Dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu wymaga Zezwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Art.39 ust. 1

Z wnioskiem o wydanie zezwolenia na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może wystąpić podmiot zajmujący się jego produkcją lub obrotem, zwany dalej „wnioskodawcą”, mający miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w jednym z państw członkowskich.

Art.49 ust. 1

Minister właściwy do spraw rolnictwa w uzasadnionych przypadkach na wniosek instytucji państwowych lub naukowych z dziedziny rolnictwa społeczno-zawodowych organizacji rolników lub izb rolniczych, po uzyskaniu zgody wnioskodawcy wymienionego w art. 39 ust.1 oraz pozytywnej opinii Komisji, może zezwolić na czas oznaczony, na stosowanie środka ochrony roślin w roślinach uprawnych na małej powierzchni lub przeciwko organizmom szkodliwym powodującym straty tylko na określonych obszarach, jeżeli zostaną spełnione wymagania określone w art. 38 ust. 1 pkt. 1, lit. d i e.

Art.68 ust.1

Można stosować wyłącznie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu oraz zgodnie z etykietą – instrukcją stosowania, ściśle z podanymi w niej zaleceniami, oraz w taki sposób, aby nie dopuścić do zagrożenia zdrowia człowieka, zwierząt lub środowiska.

Art.71 ust.1

Posiadacze gruntów na których są prowadzone zabiegi ochrony roślin, prowadzą ewidencję tych zabiegów.

Art.74

Zabiegi przy użyciu środków ochrony roślin w produkcji rolnej i leśnictwie mogą być wykonywane przez osoby, które ukończyły szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin i posiadają aktualne zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia.

Art.76 ust. 2

Opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe lub sadownicze, zwane dalej „opryskiwaczami”, mogą być wprowadzone do obrotu jeżeli ich sprawność techniczna została potwierdzona badaniami przeprowadzonymi przez jednostki organizacyjne upoważnione przez wojewódzkiego inspektora.

Art.76 ust. 3

Przepis ust. 2 stosuje się również do opryskiwaczy będących w eksploatacji.

(Na podstawie prezentacji “Winorośl” Wojewódzkiego Inspektoratu PIORiN Gorzowie Wlkp. oraz strony Inspekcji: www.piorin.gov.pl/)

"Administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina"

Jacek Sołtys

Dyrektor Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego we Wrocławiu

www.arr.gov.pl

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) nr 2165/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. Polska została objęta strefą A uprawy winorośli. W związku z tym, z dniem 1 sierpnia 2006 r., czyli od początku roku winiarskiego 2006/2007, producenci wina stołowego i moszczy gronowych oraz pozostałe podmioty będące uczestnikami rynku wina objęci zostali regulacjami prawnymi Unii Europejskiej dotyczącymi potencjału produkcyjnego upraw winorośli i produkcji wina z wyjątkiem:

- przyznawania praw do sadzenia winorośli w ramach przydzielonej Polsce powierzchni upraw winorośli,
- przeprowadzania działań w zakresie restrukturyzacji i przekształcania upraw winorośli,
- udzielania pomocy z tytułu zaniechania uprawy winorośli.

Działania powyższe będą mogły być stosowane po uzyskaniu przez Polskę praw do sadzenia winorośli, co może nastąpić, jeżeli średnia wielkość wyrobu wina gronowego w 5 kolejnych latach winiarskich, ustalona na podstawie informacji otrzymywanej od uczestników rynku wina, wyniesie 25000 hl. Pozostałe działania związane z administrowaniem potencjałem produkcyjnym upraw winorośli, wina stołowego i moszczy gronowych ujęte zostały w mechanizmie „Administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina”, którego celem jest ocena potencjału produkcyjnego wina i upraw winorośli poprzez:

- ewidencjonowanie podmiotów wyrabiających wino stołowe i moszcz gronowy z winogron pochodzących z upraw leżących na terytorium Polski, którzy zamierzają wprowadzić je do obrotu,
- ewidencjonowanie danych dotyczących wielkości zbiorów winogron oraz produkcji i zapasów wina i moszczu gronowego podmiotów prowadzących działalność w zakresie wyrobu wina i moszczu, zarówno z winogron pochodzących z upraw leżących na terytorium Polski, jak i wina oraz moszczu pochodzącego z innych państw członkowskich UE oraz krajów trzecich.

W ramach przedstawianego mechanizmu, zakres informacji przekazywanych do ARR przez uczestników rynku wina obejmuje:

- zgłaszanie zamiaru wprowadzenia do obrotu win gronowych wytworzonych z winogron pochodzących z upraw na terytorium Polski,
- szacunki zbiorów winorośli i ich wielkości,
- szacunki produkcji wina i jej wielkości,
- wielkości zapasów wina i moszczy gronowych,
- ilości i rodzaje win gronowych wytworzonych z winogron, moszczy gronowych lub win gronowych przywiezionych na terytorium Polski z innych państw członkowskich UE.

Uczestnikami mechanizmu są:

- podmioty wyrabiające wino i moszcze gronowe z winogron pochodzących z upraw winorośli położonych na terytorium Polski i wprowadzające je do obrotu,
- podmioty, o których mowa w art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22. 01. 2004 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2004 r. Nr 34, poz. 292 z późn. zm.), wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wyrobu i rozlewu wyrobów winiarskich,
- podmioty prowadzące handel hurtowy wyrobami winiarskimi na podstawie zezwolenia wydanego przez:
 - ministra właściwego do spraw gospodarki, w przypadku napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu,
 - marszałka województwa właściwego dla adresu lub siedziby podmiotu, o którym mowa, zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

-

(Pełne warunki uczestnictwa podmiotów wyrabiających wino i moszcz gronowy w mechanizmie „Administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina” są zamieszczone w oficjalnym dokumencie ARR, dostępnym pod adresem: http://www.arr.gov.pl/data/01650/warunki_ppw.pdf)
 Każdy uczestnik mechanizmu zobowiązany jest najpierw zarejestrować się w Centralnym Rejestrze Przedsiębiorców w ARR (formularz rejestracyjny WPR_P1_f1 dostępny: http://www.arr.gov.pl/data/00156/wpr_p1_f1.pdf).

Obowiązki podmiotów wynikające z mechanizmu administrowania potencjałem produkcyjnym winorośli i wina:

1. Podmiot wyrabiający wino gronowe lub moszcz gronowy z winogron pochodzących z upraw na terytorium Polski, który zamierza przeznaczyć je do obrotu, powinien zostać wpisany do ewidencji. W celu uzyskania wpisu podmiot, powinien złożyć w ARR Zgłoszenie wyrobu wina gronowego lub moszczu gronowego, na formularzu (Ppw_P1_f1 dostępnym: http://www.arr.gov.pl/data/01650/ppw_p1_f1.pdf), nie później niż do 1 sierpnia każdego roku.

2. Podmioty wyrabiające wino i moszcz gronowy, które zostały wpisane do ewidencji prowadzonej przez Prezesa ARR, zobowiązane są złożyć w ARR, w terminie do dnia 10 grudnia każdego roku:

- Deklarację zbiorów,
 - Deklarację sprzedaży
- oraz w terminie do dnia 10 września:
- Deklarację zapasów w odniesieniu do ilości posiadanych w dniu 31 lipca, według wzorów określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

3. Podmioty prowadzące działalność w zakresie wyrobu i rozlewu wyrobów winiarskich oraz handel hurtowy tymi wyrobami zobowiązane są złożyć w Agencji Rynku Rolnego, w terminie do 31 sierpnia każdego roku, deklarację zapasów na formularzu (Ppw_P1_f6 dostępną: http://www.arr.gov.pl/data/01650/ppw_p1_f6.pdf)

4. Podmioty wyrabiające wino i moszcz gronowy przeznaczony do obrotu zobowiązane są złożyć:

- w terminie do 15 sierpnia, a następnie do dnia 30 października każdego roku Informację o szacunkowej ilości winogron zebranych na terytorium Polski, które zostaną przeznaczone do wyrobu wina oraz szacunkowej ilości i rodzajach win gronowych, które zostaną z nich wyrobione na formularzu (Ppw_P1_f7 dostępnym: http://www.arr.gov.pl/data/01650/ppw_p1_f7.pdf)

- w terminie do 31 sierpnia każdego roku Informację o wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku ilościach win gronowych wytworzonych z produktów przywiezionych z innych państw UE na formularzu (Ppw_P1_f8 dostępną: http://www.arr.gov.pl/data/01650/ppw_p1_f8.pdf).

W trakcie roku winiarskiego każdy podmiot:

- wyrabiający wino i moszcz gronowy z przeznaczeniem do obrotu,
- prowadzący handel hurtowy wyrobami winiarskimi, który złożył deklaracje i/lub w/w informacje podlega niezapowiedzianej, wyrywkowej, kontroli. Przedmiotem kontroli jest sprawdzenie, czy przekazane do ARR informacje, o których mowa, są zgodne z rejestrami prowadzonymi przez kontrolowany podmiot.

(Skrót wystąpienia na podstawie prezentacji przygotowanej przez Biuro Produktów Roślinnych ARR, Dział Tytoniu i Innych Rynków, ul. Nowy Świat 6/12, 00-400 Warszawa, tel. 022 661-71-70, 022 661-78-35, Telefoniczny Punkt Informacyjny: 022 661-72-72 oraz informacji na stronie ARR, dział "Wino": <http://www.arr.gov.pl/index.php?idDzialu=01554>)

**“Klaster "Lubuski szlak wina i miodu"
szansa rozwoju grupy i regionu”**

**Bogdan Kępka
przedstawiciel Konsorcjum promującego Clustering**

www.klastry-efs.pl

Czym są klastry:

Klastry są to geograficzne skupiska wzajemnie powiązanych firm, wyspecjalizowanych dostawców, jednostek świadczących usługi, firm działających w pokrewnych sektorach i związanych z nimi instytucji w poszczególnych dziedzinach, konkurujących między sobą, ale także współpracujących.

Potrójna helisa jako przykład systemu współpracy różnych sektorów w obrębie klastra:

Jakie są wzajemne relacje między uczestnikami Klastra, a Samorządami i Jednostkami "B+R":

1. Oczekiwania Przedsiębiorców wobec Samorządów:
 - Wsparcie dla klastrów w zakresie inwestycji i promocji
 - Promowanie regionu poprzez współorganizowanie targów branżowych
 - Pomoc dla firm-członków klastra przy aplikowaniu o środki pomocowe z UE
 - Kreowanie właściwej polityki zatrudnienia
 - Kreowanie stabilnej polityki podatkowej
 - Umożliwienie udziału w tworzeniu planu zagospodarowania przestrzennego i strategii rozwoju regionu

2. Oczekiwania Przedsiębiorców wobec Jednostek B+R:

- Pomoc w kształceniu zawodowym
- Opracowanie programów inwestycyjnych
- Wydawanie certyfikatów na towary wyprodukowane
- Pomoc w podwyższaniu jakości wyrobów
- Analizy rynku
- Współpraca w zakresie analizy potrzeb przedsiębiorstw w klastrze
- Udostępnianie wiedzy na temat nowoczesnych trendów i nowatorskich rozwiązań wzorniczych, technologicznych i rynkowych

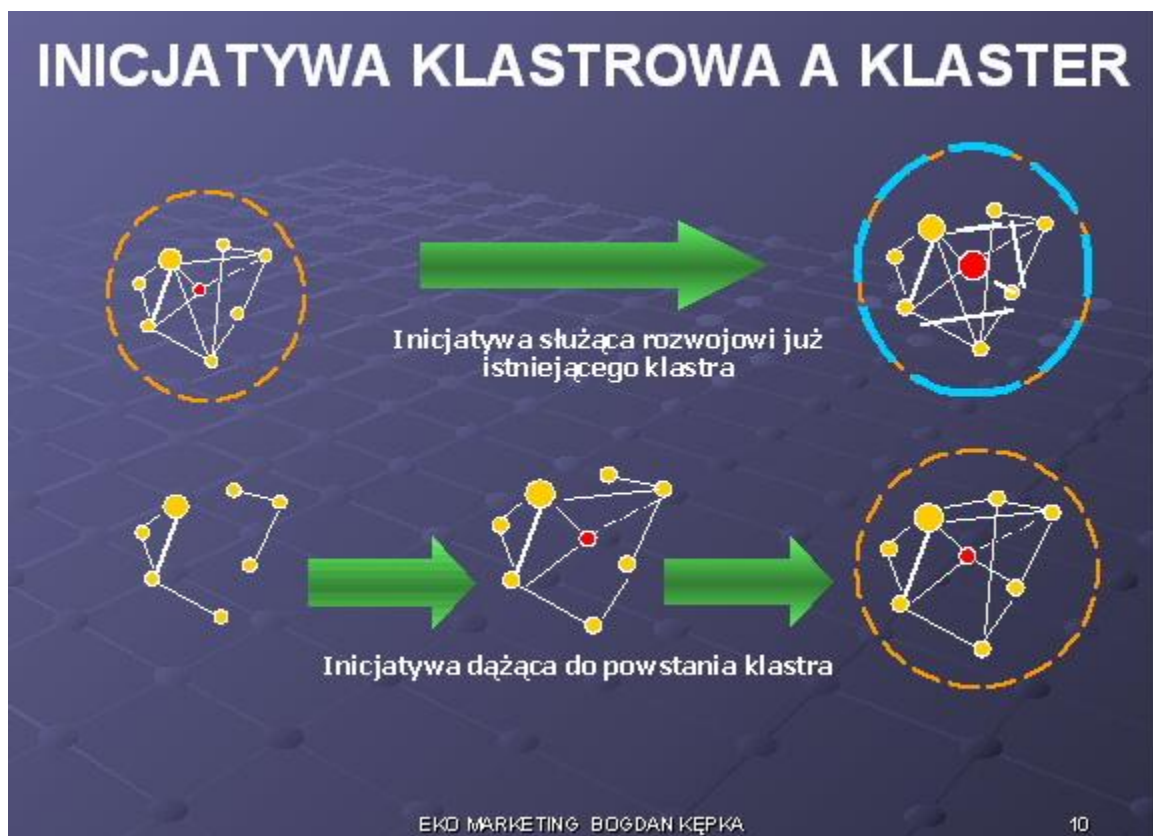
3. Co Przedsiębiorcy oferują Samorządom:

- Aktywny udział w realizacji strategii rozwoju Uczciwe i terminowe płacenie podatków
- Nowe miejsca pracy dla absolwentów z regionu
- Sponsoring imprez organizowanych przez władze samorządowe
- Promocje regionu w kontaktach biznesowych

4. Co Przedsiębiorcy oferują Jednostkom B+R

- Zlecenia na wykonywanie badań
- Współfinansowanie zleceń
- Udział w we wspólnych projektach badawczo-rozwojowych
- Udostępnianie swojego potencjału praktycznego przy testowaniu nowatorskich rozwiązań

Ogólnie klaster to stan docelowy:

W ramach klastra mogą funkcjonować inicjatywy klastrowe mające np. wzmocnić jego potencjał konkurencyjny, zwalczać bariery dalszego rozwoju etc.

Działania są często bardzo pragmatyczne – np. w ramach Silicon Valley – inicjatywy Joint Venture zajmuje się kwestią lokalizacji nowych parkingów wzdłuż głównej szosy – osi rozwoju klastra

Inicjatywy dążące do powstania to drugi typ – ich celem jest „stworzenie klastra”:

inicjatywa oddolna czy inicjatywa odgórna - Praktyka wskazuje, że powstanie i rozwój klastra może być wynikiem działań inicjowanych zarówno przez sektor biznesu (inicjatywa oddolna, bottom-up) jak i przez czynnik publiczny np. władze samorządowe czy wyższego szczebla zainteresowane rozwojem konkretnej koncentracji (inicjatywa odgórna, top-down). Zasadnicza różnica między podejściami polega w dużym skrócie na roli czynnika publicznego we wczesnej fazie rozwoju. W średnim i długim okresie sugerowanym przez ekspertów rozwiązaniem uprawdopodobniającym osiągnięcie sukcesu jest dominacja – kluczowa rola czynnika biznesowego. Nie oznacza to jednak zalecenia wyeliminowania z inicjatywy czynnika publicznego – zgodnie z koncepcją potrójnej helisy czynnik ten powinien być jej integralną – istotną częścią. W polskich uwarunkowaniach silne zaangażowanie władz samorządowych zwłaszcza we wczesnych fazach rozwoju inicjatywy wydaje się być szczególnie istotne.

Faza bardzo istotna, choć często lekceważona – dobra diagnoza jest podstawą podjęcia właściwych decyzji strategicznych (4P):

W ramach analizy możemy wyróżnić następujące działania:

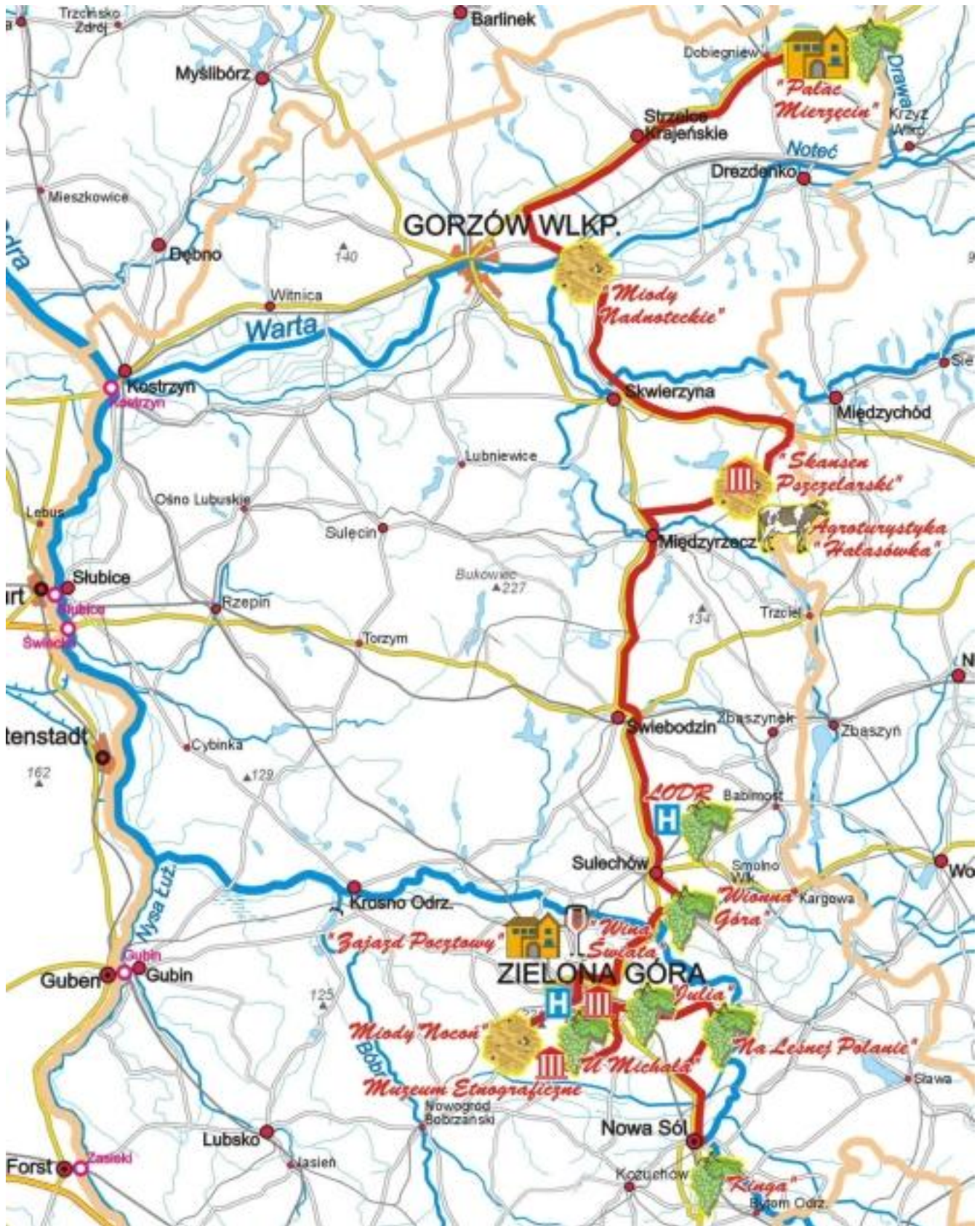
- Analiza rynku – specyfika, charakter konkurencji, wiedza podstawowa
- Analiza regionu – inne klastry, zasoby, tradycje, charakter (pod kątem co można wykorzystać w naszych działaniach – właściwe argumenty, etc.)
- Mapowanie – identyfikacja poszczególnych komponentów a w dalszej kolejności konkretnych podmiotów gospo., organizacji, jbr'ów etc. oraz powiązań
- Dalsze działania – bezpośrednia podbudowa pod formułowanie strategii, SWOT
- Możliwość sfinansowania działań analitycznych funduszy europejskich – inicjatyw jako beneficjent ostateczny

Działania w Klastrze, korzystne dla regionu i firm to:

- Tworzenie sieci międzyludzkich
- Analiza trendów technologicznych
- Promowanie tworzenia firm „odpryskowych”
- Tworzenie sieci przedsiębiorstw
- Promowanie innowacji, nowych technologii
- Tworzenie marki regionu
- Pomoc w prowadzeniu biznesu
- Lobbowanie za subsydiami
- Koordynowanie zakupów
- Określanie standardów technicznych
- Inkubacja przedsiębiorstw
- Monitoring funkcjonowania klastra
- Promowanie rozwoju istniejących firm
- Wspieranie innowacyjności
- Przyciąganie nowych firm i talentów
- Prowadzenie wywiadu gospodarczego
- Budowanie świadomości przedsiębiorców
- Szkolenia techniczne
- Szkolenia dla kadry zarządzającej klastrem
- Ulepszanie procesów produkcyjnych
- Zachęcanie inwestorów do podejmowania działalności w regionie
- Dyfuzja nowych technologii
- Lobbowanie za rozwojem infrastruktury technicznej
- Poprawa regulacji prawnych

Grupa lubuskich winiarzy, pszczelarzy i przedstawiciele stowarzyszeń branżowych, jednostek samorządu terytorialnego, uczelni oraz bazy noclegowej spotkali się już na trzech szkoleniach promujących “Clustering”. Pracują nad utworzeniem klastra, który będzie promował tradycyjne produkty regionalne i walory turystyczne Ziemi Lubuskiej. Proponowany przebieg szlaku jest następujący:

(Na podstawie prezentacji: Nauka dla Biznesu – “Wsparcie innowacji w sektorze rolno-spożywczym – Klasy” EKO MARKETING Bogdan Kępka, opracowanie graficzne: Aneta Ganeczko. Logo Clusteringu, a także więcej informacji o programie: www.klasy-efs.pl/.)

"Możliwości finansowania, przez państwo i UE, gospodarstw winiarskich w Polsce."

Czesław Fiedorowicz, poseł na Sejm RP

Pan Poseł, w oparciu o swoje doświadczenia, poselskie i Prezesa Konwentu Euroregionu "Sprewa-Nysa-Bóbr" przedstawił sytuację korzystania z funduszy pomocowych. W chwili obecnej nie ma konkretnego programu przypisanego wyłącznie winiarstwu. Niemniej w latach 2007-2013 będą dzielone fundusze unijne w kilku ministerstwach, których działania dotyczą wsi polskiej. Nie tylko bezpośrednio. Na przykład: "kultywowanie tradycji lokalnych" zapisane w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich jest także projektem z zakresu kultury. Tradycyjne produkty regionalne wspiera oprócz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, również Polsko-Amerykański Projekt Rozwoju Produktów Lokalnych „Agro-Smak”. Najprościej śledzić informacje w internecie, polecamy strony:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
www.minrol.gov.pl/

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
www.mrr.gov.pl/

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego:
www.kultura.gov.pl/

Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.:
www.region.zgora.pl/

Agencja Rynku Rolnego:
www.arr.gov.pl/

Lubuskiego ZPORR:
www.zporr.lubuskie.pl/

Fundusze Strukturalne:
www.funduszestrukturalne.gov.pl/

Agro-Smak:
www.agro-smak.org.pl/

"Perspektywy produkcji wina z upraw własnych w Polsce w świetle obowiązujących przepisów i postulaty środowiska zielonogórskiego"

Marek Senator członek Zielonogórskiego Stowarzyszenia Winiarskiego

Środowiska winiarskie są zaniepokojone brakiem działań instytucji odpowiedzialnych za stwarzanie możliwości wytwarzania wina z winogron z upraw własnych. Nie chcemy dłużej czekać. Skoro urzędnicy nie wykonują tego co powinni, przygotowaliśmy nasze bardzo konkretne propozycje dotyczące zmian w ustawie. Proponujemy:

- wprowadzenie pojęcia: „winiarz” – jest to osoba prowadząca produkcję rolną w zakresie wytwarzania wina z winogron z upraw własnych. Minimalny poziom produkcji to np. 500 L wina rocznie lub posiadanie np. 200 krzaków winogron.

Produkcja wina jest działalnością rolną, a nie gospodarczą i powinna podlegać przepisom o podatku rolnym. Wiele środowisk producentów rolnych zgłaszało ten problem. Rolnik jest traktowany jak "biały murzyn"- ma produkować tani nieprzetworzony produkt. Pieniądze ma zarabiać jedynie pośrednik, przetwórca. To relikwyt komunistyczny. Rolnik powinien móc przetwarzać i sprzedawać swoje produkty w ramach płaconego podatku rolnego. Pieniądze muszą pozostać u wytwórcy. Są potrzebne na rozwój. Podejrzewam, że głównym powodem jest problem ZUS\KRUS. Jeżeli da się "pożyć" tym co robią wino, to wokół nich pojawią się inni. Producenci sprzętu, materiałów pomocniczych, butelek itp. Wszyscy zarobią. Uważam, że to jedyny kierunek rozwoju. Pieniądze muszą mieć najaktywniejsi. Oni zatrudnią innych.

Winiarstwo w Polsce jeszcze nie istnieje. Żeby je stworzyć trzeba ludzi zachęcić. Akcyza i skład celny jako składnik ceny wina niezwiązany z kosztami produkcji jest czynnikiem uniemożliwiającym rozpoczęcie produkcji przez małych wytwórców.

Proponujemy:

- zmienić art.16 przez dodanie wpisu: nie dotyczy winiarzy produkujących wino z winogron z upraw własnych
- zmienić art.17 pkt.4 przez dodanie wpisu: nie dotyczy rolników produkujących wino z winogron z upraw własnych.

Nie jest konieczne obejmowanie szczególną regulacją tej ustawy systemu kontroli, ponieważ wytwórca odpowiada przepisom ogólnym o warunkach zdrowotnych i żywienia.

Z tego samego powodu mały wytwórca nie musi wyposażać laboratorium, ponieważ przekracza to możliwości finansowe rolnika. Badanie wina może przecież dokonywać niezależne laboratorium zewnętrzne. Do produkcji win jakościowych nie jest konieczne używanie urządzeń do filtracji, więc przepis nakazujący ich posiadanie nie powinien dotyczyć producentów win z upraw własnych. Zalecenie przymusu zdawania wytlóków do gorzelni jest sprzeczne z założeniami produkcji zintegrowanej. Zaburza to obieg pierwiastków (mikro- i makroelementów) w winnicy i prowadzi do szybkiego wyjałowienia gleby. Wytloki powinny wrócić jako nawóz organiczny do winnicy.

Zmiany dotyczące Ustawy o podatku akcyzowym z dnia 23.01.2004.

Propozycje:

• **w art.23 dopisać pkt.5 w brzmieniu: zwolnieniu od akcyzy podlegają napoje fermentowane: piwo, wino z upraw własnych, miody pitne przeznaczone na sprzedaż w gospodarstwie bez rozlewania (tzn. sprzedaż w otwartej butelce) wytworzone przez osoby fizyczne – dotyczy winiarzy i gospodarstw agroturystycznych.** Zmiana ta jest proponowana w oparciu o art.25 pkt. 1 mówiący o zwolnieniu z akcyzy związanym ze szczególnym interesem państwa oraz ochroną środowiska.

Motywuujemy to następująco:

Winnice mogą być zakładane na najsłabszych glebach. Te zaś narażone są na silną erozję. Uprawa nasadzeń trwałych, jakim jest winorośl jest jednym z najlepszych rozwiązań chroniących. Naszą konkurencją są państwa z tysiącletnią tradycją upraw. Na obecny stan winnic we Francji, Włoszech czy w Niemczech pracowały dziesiątki pokoleń winiarzy. Jeżeli państwo obciąży nas kosztami nie związanymi z produkcją np. akcyzą nie mamy szans.

W Czechach akcyza na wino z winogron z upraw własnych wynosi zero. Mają 20000 hektarów winnic i to co wytwarzają zaspokaja jedynie ich 40 procent zapotrzebowania. Oni resztę wina na własne potrzeby sprowadzają. Wnioskuje o ochronę naszej inicjatywy. Tylko my damy szansę rozwoju turystyki w regionie. Zachęcić do przyjazdu może lokalna atrakcja. My proponujemy wino i całą otoczkę kulturową z nim związaną.

• **zwolnić z obowiązku zapłaty akcyzy oraz prowadzenia składu akcyzowego winiarzy produkujących wino z winogron z upraw własnych, jeżeli są ważne powody.**

Art.70 pkt.5 oraz 89 pkt.1: minister finansów może zwolnić z akcyzy wino z winogron z upraw własnych, np.: jeżeli wymaga tego interes publiczny. Zapewnienie samodzielności finansowej i ożywienie gospodarcze regionów Polski, gdzie jest możliwa uprawa jest ważnym interesem społecznym. W rejonach, gdzie uprawia się winorośl nie ma bezrobocia. Do prowadzenia winnicy produkującej wino jakościowe potrzeba jednego człowieka na pół hektara. Jest o co się starać. Lepsze to niż rozdawanie zasiłku dla bezrobotnych.

Uważam, że preferencje podatkowe i ochrona państwa powinna iść jeszcze dalej. Wsie w lubuskim wyludniają się. Młodzi nie mając szans wyjeżdżają. Trzeba szybko zmienić prawo i dać szansę najaktywniejszym. Za nimi pójda następni. Ministerstwo finansów od lat „pracuje” nad zmianami. A to takie proste. Skoro nie istnieje taki dział rolnictwa jak winiarstwo, to państwo i tak nic nie zarabia. I likwidacja akcyzy na wino z upraw własnych nie uszczupli finansów państwa. W razie gdy nad zdrowym pragmatyzmem zwycięży fiskalizm wnioskujemy, żeby zarejestrowany winiarz mógł nabywać znaki akcyzy w typowych objętościach 0.7 l, w ilościach proporcjonalnych do poziomu produkcji np. 5 tysięcy litrów na hektar upraw.

Opracował Przemysław Karwowski.

Wszelkie prawa zastrzeżone. W szczególności prawami autorskimi chronione są zawarte w opracowaniu i użyte wyłącznie w celach informacyjnych: teksty, zdjęcia, grafika, dokumenty, znaki towarowe i inne materiały, będące własnością poszczególnych podmiotów. Cała zawartość przeznaczona jest wyłącznie do użytku własnego. Wszelkie wykorzystywanie do celów komercyjnych materiałów tu zawartych wymaga uprzedniej, pisemnej, zgody właścicieli praw autorskich.